

Отже, дистанційне навчання на кафедрі терапевтичної стоматології – це ефективна форма роботи, яка створює можливості для реалізації сучасних підходів у професійній підготовці майбутніх лікарів-стоматологів, сприяє академічній мобільності студентів. Дистанційне навчання ґрунтується на таких засадах сучасних принципів організації освітнього процесу: варіативності форм і змісту навчання, засобів, що забезпечують вільне просування особистості в освітньому просторі й передбачають застосування різних механізмів підвищення професійної майстерності; індивідуалізації. Дистанційне навчання надає студентам різноманітня вибору й доступу до нетрадиційних джерел інформації, стимулює підвищення ефективності самостійної роботи і спонукає поглиблювати знання, а для викладачів створює можливості впроваджувати нові форми й методи навчання.

Список використаної літератури

1. Долинський Є.В. Дистанційне навчання – одна з прогресивних форм підготовки фахівців / Є.В. Долинський // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: збірник наукових праць. Вип.42 / За заг. ред. проф. Матвієнко О.В. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – С. 202-207.
2. Іленко Н.М. Інформаційно-комунікаційні технології при вивченні дисципліни «Терапевтична стоматологія» / Іленко Н.М., Котелевська Н.В., Бойченко О.М. // Український стоматологічний альманах. – 2017. – №3. – С.42-43.
3. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України 20 грудня 2000 р.).

ПЕРЕВАГИ Й НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Ільченко В.І., Пікуль К.В., Сизова Л.М., Дуднікова А.М., Жаріна К.М., Жарін В.М.

Українська медична стоматологічна академія

Обґрунтовано необхідність застосування дистанційного навчання як основного методу освіти у зв'язку з епідеміологічною ситуацією в Україні й у всьому світі. Висвітлено позитивні й негативні сторони онлайн-навчання. Розкрито переваги й можливості студентів у отриманні різноманітної навчальної й наукової інформації в умовах пандемії.

Ключові слова: дистанційне навчання, повноцінна освіта, професійна завантаженість, медична освіта.

The article is devoted to the necessity of using distance-learning as the main method of education due to epidemiological situation in Ukraine and around the world. The pros and cons of online learning are highlighted. The advantages and opportunities of students for a variety of educational and scientific information in a pandemic are revealed.

Key words: distance-learning, full education, professional workload, medical education.

У сучасному світі активно розвивається система дистанційного навчання в різних галузях освіти. Дистанційне навчання – сукупність сучасних технологій, що дають можливість викладати інформацію в інтерактивному режимі за допомогою використання інформаційно- комунікативних технологій. Це новий освітній досвід, що з'явився в Україні зовсім недавно, у зв'язку з пандемією CoViD-19, але вже встиг отримати своє місце в сучасному педагогічному середовищі [1].

У XXI столітті доступність комп'ютерів та Інтернету роблять поширення дистанційного навчання ще простішим і швидшим. З'явилася можливість спілкуватися й отримувати зворотний зв'язок від будь-якого студента, де б він не перебував. Поширення «швидкого інтернету» дало можливість використовувати онлайн-семінари (вебінари) для навчання [6].

Період розгубленості й невпевненості минув доволі швидко, а потім довелося адаптуватися до нових реалій онлайн-освіти. Необхідність у такому методі навчання зумовлена різними чинниками, серед яких можна назвати потребу в інтерактивній взаємодії студентів і викладачів у процесі навчання й надання студентам можливості самостійної роботи в освоєнні досліджуваного матеріалу [7].

Нині вже не є проблемою отримання повноцінної освіти практично в будь-якій галузі дистанційно в умовах браку часу. Але, як будь-яке інше навчання, воно має й переваги, і недоліки [3].

Студенти завдяки дистанційній формі навчання мають унікальні можливості.

- Навчатися в зручний час, у зручному місці, необхідно лише мати комп'ютер чи телефон із доступом до Інтернету [2].
- Навчатися незалежно від місця проживання, стану здоров'я. Іноді стан здоров'я суттєво впливає на можливість відвідування навчального закладу. Щоб не наражати себе й оточення на небезпеку, можна перебувати вдома на лікарняному, стежити за своїм здоров'ям і продовжувати навчання. Також можна навчатися, перебуваючи в декретній відпустці. Відсутність необхідності щодня відвідувати навчальний заклад – безсумнівна перевага для людей з обмеженими можливостями, для тих, хто проживає у важкодоступних місцевостях, для батьків із маленькими дітьми [5].
- Одночасно навчатися й працювати, не залишаючи основне місце роботи. Високий відсоток тих, хто навчається на дистанційному навчанні, – це люди, які паралельно працюють. Онлайн-освіта дозволяє таким студентам знаходити зручний для них час для навчання. Достатньо лише вміти правильно планувати день і керувати своїм часом. Також дистанційно можна навчатися на кількох курсах чи в кількох навчальних закладах одночасно [2].
- Заощадити на навчанні й зекономити час. Дистанційна освіта коштує менше. Студенту не доводиться оплачувати дорогу, проживання, а у випадку із зарубіжними вишами не потрібно витратитися на візу й закордонний паспорт. Доступ до всієї необхідної літератури відкривається студенту після реєстрації в системі дистанційного навчання, або він отримує навчальні матеріали електронною поштою. Зникає проблема нестачі чи відсутності підручників, навчальних посібників чи методичних розробок [2].
- Навчитися самоосвіті. Це одна з найголовніших навичок не тільки в період карантину, а й для майбутньо-

го. Більшість освітніх експертів вважають, що скоро процес онлайн-навчання стане основним і безперервним [4].

- Навчатися без оцінок. Перевірка знань стала автоматизованою, адже можна побачити свій рівень знань за допомогою тестувань, а не суб'єктивної думки викладача [4].

Недоліки дистанційної форми навчання в Україні.

- Низька пропускна спроможність електронної мережі для проведення навчальних чи екзаменаційних телеконференцій. Технічний аспект дуже важливий, адже не всі можуть дозволити собі мати необхідне обладнання з доступом до Інтернету або вміти налагодити техніку в разі несправності [4].
- Недостатній безпосередній контакт між викладачем і студентом через надзвичайну професійну завантаженість наших педагогів. Відсутність особистого спілкування студентів з викладачами й між собою є негативною стороною навчання, але в сучасному світі є безліч технологій і можливостей, що дозволяють замінити живе спілкування. Але така форма навчання не підходить для розвитку комунікабельності, впевненості, навичок роботи в команді [2].
- Необхідна сильна мотивація. Практично весь навчальний матеріал студент-дистанційник освоює самостійно. Це вимагає достатньої сили волі, відповідальності й самоконтролю. Підтримувати потрібний темп навчання без контролю з боку вдається не всім [2].
- Відсутність науково обґрунтованої й чітко сформульованої стратегії дистанційної освіти. У більшості випадків кожен викладач обирає зручну для себе стратегію подання матеріалу студентам, зважаючи на свої технічні можливості й наявність необхідних навчальних матеріалів [6].
- Невисокий рівень комп'ютеризації суспільства й системи навчальних закладів; відсутність підготовки педагогічних кадрів до застосування в навчанні студентів телекомунікаційних мереж та інформаційних технологій [3]. Наша країна вперше отримала досвід з онлайн-навчанням у зв'язку з епідемією CoViD-19, унаслідок чого достатньо велика кількість педагогів не мають технічного забезпечення й базових знань володіння ПК. Не всі педагоги одразу почали використовувати можливості онлайну й збагачувати навчальний процес за допомогою відео, інтерактивних тестувань, адже все життя викладали наживо. Їм було важко ефективно інтегрувати себе в навчальний процес зовсім нового формату. Студенти змушені були годинами слухати викладачів і нотувати конспекти. Саме тому залишається очікувати запровадження єдиної системи з деталізованою методологією дистанційного навчання [4].

Проте дистанційне навчання має широкі перспективи, тому що виправдовує себе і є насправді зручним. Воно користується широким попитом у різних країнах. У ситуації, коли дістатися до місця навчання важко, надається можливість навчатися дистанційно. Це також зручно в період лікарняного. Ця форма навчання інноваційна, але вже зараз стрімко набуває своїх послідовників [2]. Для навчання «на відстані» потрібно мати сильну мотивацію й самоорганізацію, бо, як було зазначено, дистанційне навчання – це передусім самоосвіта, тобто здатність студента працювати самостійно. Для когось це стає перевагою, а для когось, навпаки, – недоліком – усе залежить від людини та її характеру [5].

Отже, система дистанційного навчання побудована з урахуванням усіх тонкощів і нюансів, щоб забезпечити максимальну ефективність і користь навчання і в той же час – зручність її використання. Однак, є спеціальності, опанування яких у дистанційній формі важко уявити. Тому ми вважаємо, що майбутнє освіти – за поєднанням традиційних форм навчання з новими (дистанційними) [3].

Список використаної літератури

1. Хапченкова Д. С. Особливості стану здоров'я студентів у період дистанційного навчання в умовах COVID 19 / Д. С. Хапченкова, С. О. Дубина, С. В. Розумієнко // Матеріали науково-практичної конференції «Медичні науки: історія розвитку, сучасний стан та перспективи досліджень», м. Львів, 25–26 вересня 2020 року. – С. 38–41.
2. <https://kerivnyk.info/>
3. <https://life.pravda.com.ua/>
4. <https://osvitoria.media/experience/>
5. <https://stimul.kiev.ua/>
6. <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
7. <https://www.eztalks.com/elearning/advantages-and-disadvantages-of-distance-learning.html>